

MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE
ȘCOALA DOCTORALĂ *Arte și studii culturale*

APROB: Doctor în studiul artelor, Profesor universitar Svetlana BADRAJAN Director Școală doctorală <i>Studiul artelor și culturologie</i>	 APROB: Doctor în studiul artelor, Profesor universitar Tatiana BEREZOVICOVA Președinte al Consiliului Științific al AMTAP Proces verbal nr.8 din 08.05.2025
---	---

CURRICULUM LA DISCIPLINA
TENDINȚE ÎN DEFINIREA TERMINOLOGICĂ A CULTURII

Curriculum pentru ciclul III, **doctorat**

Domeniul de formare profesională:	021. Studii culturale și management artistic
Programul de studiu:	021.9 Studii culturale și management artistic (cercetare)
Forma de învățământ:	(cu frecvență/ cu frecvență redusă)

Autor:

Tatiana Comendant,
Doctor în sociologie, conferențiar universitar

(semnătura)

Chișinău, 2025

CUPRINS

I.	Preliminarii	3
II.	Competențe generale ale disciplinei	5
III.	Competențe specifice (finalitățile de studiu)	5
IV.	Administrarea disciplinei	6
V.	Unități tematice și repartizarea orientativă a orelor	6
VI.	Obiectivele de referință și unități tematice	7
VII.	Organizarea lucrului individual al studentului	10
VIII.	Evaluarea disciplinei	15
IX.	Bibliografie obligatorie selectivă	16

I. PRELIMINARII

Cursul *Tendențe în definirea terminologică a culturii* este destinat studenților – doctoranzi din ciclul III al studiilor universitare și urmărește cunoașterea și înțelegerea fenomenului cultural contemporan. Ca disciplină de învățământ și cercetare științifică, cursul în cauză răspunde unor necesități practice și teoretice fundamentale.

Prin valorificarea optimă a cunoștințelor și abilităților profesionale în domeniul studiilor culturale și managementului artistic, prin aprecierea corespunzătoare a unor criterii valorice superioare, unitatea de curs *Tendențe în definirea terminologică a culturii* optează pentru o abordare amplă a problematicei din ramura respectivă de activitate. Cunoașterea și înțelegerea culturii, printr-o perspectivă de ordin conceptual și metodologic, inter- și transdisciplinară, cursul are menirea să prezinte corect și eficient realitatea, evenimentele și relațiile interumane.

Scopul cursului rezidă în fundamentarea teoretico-metodologică a doctoranzilor în domeniul terminologiei culturale dinamice. Cursul vizează dezvoltarea abilităților de cartografiere a conceptelor emergente, de analiză comparativă a definițiilor contemporane ale culturii și de aplicare conștientă și riguroasă a acestui construct terminologic în configurarea propriei cercetări doctorale.

Obiectivul de bază a cursului *Tendențe în definirea terminologică a culturii* este aliniat cu scopul și profilul umanist/artistic al cursului de doctorat prin analiza evolutivă și comparativă a paradigmelor conceptuale și constă în capacitatea de a identifica, clasifica și compara mutațiile semantice ale termenului de „cultură” de-a lungul diferitelor epoci istorice și curente estetice (de la accepțiunile clasice/iluministe până la teoriile critice și postmodernism).

Curriculumul la disciplina dată conține 8 ore de curs (contact direct) și 172 ore de studiu individual în semestrul I al anului întâi de studii doctorale. Total pe an – 180 de ore.

Prezentul curriculum reprezintă baza necesară pentru fundamentarea cunoașterii, înțelegerii și dezvoltării definirilor terminologice a culturii în corelare cu tendințele contemporane ale științelor socioumanistice. Terminologia specifică domeniului de cercetare s-a schimbat în funcție de contextul politic, istoric și geografic. Strategia de predare a cursului *Tendențe în definirea terminologică a culturii* se axează pe o tratare socioterminologică, se va examina modul

în care comunitățile artistice și instituțiile culturale folosesc și transformă limbajul pentru a reflecta realitățile din teren.

II. COMPETENȚE GENERALE ALE DISCIPLINEI

Competențe profesionale:

CP1. Acumularea cunoștințelor teoretice și practice fundamentale de analiză a științelor socioluanistice în definirea terminologică a culturii.

CP2. Asigurarea calității în activitatea de cercetare, expertizare și inovare în domeniul culturii.

CP3. Promovarea rezultatelor cercetării în domeniul studiilor culturale și managementului artistic.

CP4. Sistematizarea teoriilor și conceptelor educaționale tradiționale și moderne, proiectarea demersului educațional, a obiectivelor și conținuturilor educațional-artistice din perspectiva exigențelor contemporane ale învățământului formativ în domeniul artelor.

Competențe transversale:

CT1. Capacitatea de a studia, analiza, expune, comunica oral și în scris, inclusiv prin intermediul tehnologiilor informaționale, respectând normele eticii profesionale, în contexte culturale diverse.

CT2. Formarea unui orizont larg de cultură filosofică, sociologică, estetică, comunicativă, managerială în scopul adaptabilității la cerințele pieței muncii.

III. COMPETENȚE SPECIFICE (FINALITĂȚILE DE STUDIU)

Prin studierea disciplinei studenții vor fi capabili la nivel de:

1. Cunoaștere și înțelegere

- să definească obiectul de studiu al disciplinei
- să distingă problematica domeniului de cercetare
- să analizeze terminologia ca ansamblu de termeni proprii culturii
- să identifice conținutul terminologic al culturii
- să determine direcțiile teoretice în formarea repertoriului terminologic.
- să formuleze rolul domeniului în definirea termenilor
- să definească domeniul și tipologia culturii.
- să identifice terminologia internă, normativă asupra culturii
- să relateze despre teoria decalajului cultural.
- să cunoască și să determine subdomeniile culturii.
- să interpreteze științific noțiunea de diacronie ca dimensiune paradigmatică
- să relateze despre complementările, interferențele, perpetuările culturii în diacronie.
- să relateze coraportul dintre tradiție - modernizare versus tradiție – inovație.
- să identifice și să relateze despre conceptele principale de identitate, cultură, identitate culturală.

2. Aplicare

- să aplice cunoștințele acumulate în cadrul cursului pentru formarea viziunii științifice asupra conținutului terminologic al culturii, principiilor de definire a culturii.
- să argumenteze esența multitudinii definițiilor conceptului de cultură.
- să identifice și să argumenteze perspective teoretice în abordarea culturii.
- să stabilească legături între subdomeniile culturii.
- să generalizeze complementările, interferențele, perpetuările culturii în diacronie.
- să aprecieze raportul tradiție -modernizare versus tradiție –inovație

- să se orienteze în utilizarea conceptelor de identitate, cultură, identitate culturală în mediul postmodernismului.

3. Integrare

- să formuleze criteriile de bază pentru teologizarea definițiilor culturii.
- să efectueze o analiză comparată a termenilor științifici interdisciplinari.
- să evalueze și să definească subdomeniile culturii
- să stabilească rolul și locul culturii ca proces socio-istoric.
- să evalueze principiile de definire a culturii.
- să analizeze coordonate esențiale ale spiritualității românești
- să efectueze o analiză a conceptelor fundamentale cu rol decisiv în mediul socio-cultural ca identitate, cultură și identitate culturală.
- să formuleze viziuni proprii față de modalitățile de abordare asupra conceptelor operaționale de identitate, de cultură, de identitate culturală.

IV. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

<i>Codul disciplinei</i>	<i>Anul de studii</i>	<i>Semestrul</i>	<i>Total ore</i>			<i>Nr. de ore pe tipuri de activități*</i>				<i>Forma de evaluare</i>	<i>Nr. ECTS</i>	<i>Responsabil pe disciplină</i>
			<i>Total</i>	<i>Contact direct</i>	<i>Studiu individual</i>	<i>C</i>	<i>S</i>	<i>L/P</i>	<i>I</i>			
F.01.O.001	I	I	180	8	172	8	-	-	-	Examen	6	Tatiana Comendant

Notă *: C = curs, S = seminar, L = ore de laborator, practice, I – ore individuale asistate de profesor.

V. UNITĂȚI TEMATICE ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

<i>Nr.</i>	<i>Unități tematice</i>	<i>Numărul de ore</i>			
		<i>Contact direct</i>		<i>Studiu individ</i>	<i>Total</i>
		<i>C</i>	<i>S</i>		
	Anul I, semestrul I	8	-	172	180
1.	Terminologia ca ansamblu de termeni proprii culturii	1	-	30	31
	1.1. Direcții teoretice în formarea repertoriului terminologic.				
	1.2. Rolul domeniului în definirea termenilor.				
2.	Definirea și tipologia culturii în procesul socio-istoric.	1	-	28	29
	2.1. Evoluția conceptuală a culturii în plan istoric.				
	2.2. Tipologii ale culturii în funcție de stadiul dezvoltării socio-istorice.				
	2.3. Clasificări structurale și funcționale ale culturii.				
3.	Perspective teoretice terminologice în abordarea culturii.	1	-	28	29
	3.1. Perspectiva Evoluționistă și Particularismul Istoric (Fundamentele Antropologice).				
	3.2. Perspectiva Funcționalistă și Structuralistă (Cultura ca Sistem și Cod).				

	3.3. Materialismul cultural și Marxismul (Karl Marx, Raymond Williams).				
	3.4. Perspectiva Semiotică, Interpretativă și Postmodernă (Cultura ca Text).				
4.	Subdomeniile culturii și definirea lor terminologică.	1	-	24	25
	4.1 Subdomeniul culturii materiale și tehnologice.				
	4.2. Subdomeniul culturii spirituale și axiologice.				
	4.3. Subdomeniul culturii expresive și estetice.				
	4.4. Subdomeniile culturii comportamentale și cotidiene.				
5.	Cultură în diacronie: interferențe și complimentări.	2	-	30	32
	5.1. Dimensiunea diacronică a culturii – modele de evoluție și mutație semantică.				
	5.2. Interferențe culturale – zone de contact și mecanisme de împrumut.				
	5.3. Complementarități culturale – coexistență și sinergie structurală.				
	5 4. Globalizarea ca rețea istorică de interferențe și rezistențe.				
6.	Identitate, cultură și identitate culturală - o corelație terminologică modernistă.	2	-	32	34
	6.1.Fundamentele moderniste ale conceptului de identitate.				
	6.2. Conceptul modernist de cultură ca spațiu închis și omogen.				
	6.3. Articularea terminologică a „Identității Culturale” în Modernism:.				
	6.4. Criza corelației moderniste în modernitatea târzie.				
	Total semestrul I	8	-	172	180 ore

*Nr. de ore este indicat pentru studiile cu frecvență redusă

VI. OBIECTIVELE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI TEMATICE

<i>Nr.</i>	<i>Obiectivele de referință</i>	<i>Unități tematice</i>
Anul I, semestrul I		
1.		Terminologia ca ansamblu de termeni proprii culturii
1.1	- să definească obiectul de studiu al disciplinei; - să analizeze terminologia ca ansamblu de termeni proprii culturii; - să delimiteze conținuturile terminologiei interne și externe proprii culturii.	1.1. Direcții teoretice în formarea repertoriului terminologic: - Delimitări conceptuale în abordarea noțiunii de terminologie; - Semnificația terminologiei interne, normative; - Semnificația terminologiei externe, descriptive.
1.2.	- să formuleze rolul domeniului în definirea termenilor proprii culturii;	1.2. Rolul domeniului în definirea termenilor: - Semnificația perspectivei sociologice în abordarea culturii;

	- să identifice specificul perspectivei sociologice în abordarea terminologică a culturii; - să explice specificul culturii ca „matrice de sens” în societate.	- Cultura ca „matrice de sens” în societate.
2.		Definirea și tipologia culturii în procesul socio-istoric.
2.1.	- să analizeze originea etimologică a culturii; - să relateze despre opoziția culturii cu determinismul biologic și natural; - să analizeze cultura în aspect antropologic.	2.1. Evoluția conceptuală a culturii în plan istoric: - Originea etimologică; - Separarea culturii de natură; - Mutația antropologică (secolul al XIX-lea).
2.2.	- să argumenteze sincretismul cultural și transmiterea directă a modelelor de comportament în culturile societăților arhaice și tradiționale; - să explice procesul de secularizare și instituționalizare a culturii; - să explice conceptul de „fragmentare culturală” în societatea postmodernă; - să argumenteze noțiunea de „pluralismul valoric”; - să definească și să explice sintagmele de „dominație vizuală” și de „disoluție a granițelor dintre real și virtual” în cultura societății post-industriale.	2.2. Tipologii ale culturii în funcție de stadiul dezvoltării socio-istorice: - Culturile societăților arhaice și tradiționale; - Cultura societății moderne (Industriale); - Cultura societății postmoderne (Post-industriale / Informaționale).
2.3.	- să caracterizeze noțiunea de cultura elitistă (înaltă) vs. cultura populară; - să caracterizeze abordarea sociologică a conceptelor de <i>cultură de masă</i> și de <i>industrie culturală</i>; - să definească și să analizeze noțiunea de „cultură dominantă” ; - să specifice esența funcțională a noțiunilor de <i>subcultură</i> și de <i>contracultură</i>.	2.3. Clasificări structurale și funcționale ale culturii: - Cultura elitistă (înaltă) vs. Cultura populară; - Cultura de masă și industria culturală; - Cultura dominantă, Subculturi și Contraculturi.
3.		Perspective teoretice terminologice în abordarea culturii.
3.1.	- să explice criteriile de bază în analiza teoriilor fundamentale antropologice: evoluționismul cultural după E. B. Tylor și după L. H. Morgan; - să caracterizeze elementele constitutive ale pluralismului terminologic – trecerea de la	3.1. Perspectiva Evoluționistă și Particularismul Istoric (Fundamentele Antropologice): - Evoluționismul cultural (E.B. Tylor, L.H. Morgan); - Particularismul istoric (Franz Boas); - Specificul conceptelor-cheie de <i>relativism cultural</i>, <i>determinism cultural</i> și <i>istoricitate locală</i>.

	„cultură” la „culturi” în viziunea antropologului germano-american Franz Boas; - să relateze sensul conceptelor-cheie de <i>relativism cultural</i>, <i>determinism cultural</i> și <i>istoricitate locală</i>.	
3.2.	- să analizeze specificul perspectivei funcționaliste în studierea cultuii ca subsistem social; - să cunoască abordările teoretice ale funcționalismului după Bronisław Malinowski și A.R. Radcliffe-Brown; - să analizeze specificul perspectivei structuraliste (cultura ca și Cod semantic universal); să caracterizeze structuralismul lui Claude Lévi-Strauss.	3.2. Perspectiva Funcționalistă și Structuralistă (Cultura ca Sistem și Cod): - Funcționalismul (Bronisław Malinowski, A.R. Radcliffe-Brown): - Structuralismul (Claude Lévi-Strauss).
3.3.	- să analizeze impactul materialismului cultural (Karl Marx, Raymond Williams) asupra dezvoltării teoriilor în studiile culturale; - să analizeze imactul teoriilor dezvoltate de reprezentanții Școlii de la Frankfurt: Theodor W. Adorno, Max Horkheimer, Walter Benjamin) cu referire la critica societății capitaliste moderne, a culturii de masă și a structurilor de putere.	3.3. Materialismul cultural și Marxismul (Karl Marx, Raymond Williams): - Teoria Critică și Școala de la Frankfurt (T. W. Adorno, M. Horkheimer, W. Benjamin).
3.4.	- să determine funcționalitatea perspectivei semiotice în abordarea culturii; - să stabilească legături între funcționalitatea teoriilor despre poststructuralism și postmodernism în cultură; - să explice impactul mutațiilor teoretice recente, înaintate de Michel Foucault, Jean Baudrillard, Jacques Derrida.	3.4. Perspectiva Semiotică, Interpretativă și Postmodernă (Cultura ca Text): - Antropologia interpretativă și semiotică (Clifford Geertz); - Poststructuralismul și Postmodernismul (Michel Foucault, Jean Baudrillard, Jacques Derrida)
4.		Subdomeniile culturii și definirea lor terminologică.
4.1.	- să analizeze subdomeniul culturii materiale și arheologice; - să analizeze subdomeniul culturii tehnologice și industriale;	4.1. Subdomeniul culturii materiale și tehnologice: - Cultura materială și arheologică; - Cultura tehnologică și industrială; - Cultura locuirii și peisajul cultural.

	- să explice conceptele de <i>arhitectură vernaculară, urbanism cultural, spațiu domestic</i> .	
4.2.	- să caracterizeze natura culturii religioase și mitologice; - să cunoască și să analizeze specificul culturii morale și normative; - să explice și să argumenteze modurile raționale de cunoaștere și explicare a lumii în cultura filosofică și științifică.	4.2. Subdomeniul culturii spirituale și axiologice: - Cultura religioasă și mitologică; - Cultura morală și normativă; - Cultura filosofică și științifică.
4.3.	- să relateze coraportul dintre subdomeniile culturii expresive și estetice: <i>cultura artistică, cultura literală și textuală, cultura folclorică și tradițională</i>; - să explice cuvintele – cheie ale acestor concepte.	4.3. Subdomeniul culturii expresive și estetice: - Cultura artistică (Artele vizuale și performative); - Cultura literară și textuală; - Cultura folclorică și tradițională.
4.4	- să determine specificul noțiunii de <i>cultură politică și civică</i>; - să caracterizeze conceptul de <i>cultură organizațională și antreprenorială</i>; - să relateze despre modul în care societatea post-industrială își organizează relaxarea și distracția; - să explice cuvintele-cheie specifice subdomeniilor culturii comportamentale și cotidiene.	4.4. Subdomeniile culturii comportamentale și cotidiene: - Cultura politică și civică; - Cultura organizațională și antreprenorială; - Cultura timpului liber (loisir) și a consumului.
5.		Cultură în diacronie: interferențe și complimentări.
5.1.	- să definească conceptul de dimensiune diacronică a culturii; - să analizeze abordarea istorică evoluționistă a culturii în opoziție cu analiza structurală în studiile culturale; - să cunoască cum conceptele culturale fundamentale își schimbă sensul de la o epocă la alta sub presiunea transformărilor sociale; - să interpreteze teoria „decalajului cultural” a sociologului american William F. Ogburn privind ritmul diferit de evoluție între cultura materială (tehnologia care avansează rapid) și cultura nematerială (valori, norme, credințe care se modifică lent).	5.1. Dimensiunea diacronică a culturii – modele de evoluție și mutație semantică: - Diacronie vs. Sincronie în studiile culturale; - Mutații semantice diacronice; - Decalajul cultural (<i>Cultural Lag</i>).

5.2.	- să caracterizeze noțiunea de difuzionism cultural ca mecanism de propagare și împrumut al elementelor culturale; - să cunoască, să explice și să exemplifice noțiunea de „aculturație”; - să analizeze fenomenul <i>asimilării diacronice</i> în cultură.	5.2. Interferențe culturale – zone de contact și mecanisme de împrumut: - Difuzionismul cultural; - Aculturația și asimilarea diacronică.
5.3.	- să caracterizeze modul în care societățile în tranziție folosesc structurile tradiționale pentru absorbția inovațiilor moderne; - să caracterizeze relația de sprijin reciproc între cultura materială și cea imaterială; - să explice aspectul de complementaritate dintre Cultura Înalță și Cultura Populară.	5.3. Complementarități culturale – coexistență și sinergie structurală: - Complementaritatea dintre Tradiție și Modernitate; - Binomul Cultură Materială – Cultură Spirituală; - Complementaritatea dintre Cultura Înalță și Cultura Populară.
5.4.	- să explice fenomenul de „de-teritorializare a culturii sub impactul migrației și al mediului digital; - să relateze despre sinteza contemporană dintre tendințele de omogenizare globală a culturii și rezistența/specificul local; - să cunoască și să explice noțiunile de <i>imperialism cultural</i> și de <i>tradiționalism exacerbat</i>; - să specifice diferența dintre <i>tradiționalismul moderat</i> și cel <i>exacerbat</i> în contemporaneitate.	5.4. Globalizarea ca rețea istorică de interferențe și rezistențe: - De-teritorializarea culturii; - Globalizarea ca interfață a complementarității; - Crize identitare și mișcări de revitalizare culturală.
6.		Identitate, cultură și identitate culturală - o corelație terminologică modernistă.
6.1	- să determine influențele moderniste ale noțiunilor de <i>subiect cartezian</i> și <i>Proiect iluminist</i> în contextul conceptului de identitate; - să relateze despre apartenența socio-economică a identității individului în industrialismul și capitalismul modernist; - să explice noțiunea de instituționalizare a identității în modernitate.	6.1. Fundamentele moderniste ale conceptului de identitate: - Influențe ale <i>Subiectul cartezian</i> și <i>Proiectul iluminist</i> asupra identității culturale în viziune modernistă; - Identitatea socială de clasă și de instituționalizare a identității în modernitate.
6.2.	- să relateze specificul culturii ca „stil de viață total” al unui popor; - să cunoască și să explice rolul sistemului de educație publică, al istoriografiei oficiale și al limbii standardizate în crearea unei culturi omogene la nivelul întregului stat;	6.2. Conceptul modernist de cultură ca spațiu închis și omogen: - Cultura ca „stil de viață total” al unui popor; - Construcția culturilor naționale; - Etnocentrismul modernist și ierarhizarea culturilor.

	- să determine mecanismul etnocentrismului modernist; - să interpreteze criteriile de ierarhizare a culturilor folosite de moderniști; - să explice deconstrucția modelului etnocentrismului modernist și a ierarhizării culturilor prin operele antropologilor Franz Boas și Claude Lévi-Strauss.	
6.3.	- să operaționalizeze cu conceptul de identitate culturală în modernism; - să explice corelația rigidă dintre Subiect – Limbă – Teritoriu; - să interpreteze specificul funcțiilor <i>integratoare</i> și <i>normativă</i> a identității culturale în modernitate.	6.3. Articularea terminologică a „Identității Culturale” în Modernism: - Corelația rigidă dintre Subiect – Limbă – Teritoriu; - Comunitățile imaginate (Benedict Anderson); - Funcția integratoare și normativă a identității culturale.
6.4.	- să explice provocările aduse modelului modernist de către diasporă și comunitățile transnaționale, care refuză asimilarea totală; - să interpreteze tranziția de la esențialismul modernist la constructivismul postmodern.	6.4. Criza corelației moderniste în modernitatea târzie: - Migrația și apariția sferelor culturale hibride; - Tranziția de la esențialismul modernist la constructivismul postmodern.

VII. ORGANIZAREA LUCRULUI INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

<i>Nr.</i>	<i>Unități tematice</i>	<i>Lucrul individual al studenților</i>	<i>Ore</i>
1.	Terminologia ca ansamblu de termeni proprii culturii	Consultarea bibliografiei recomandate Studiarea materialului teoretic Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă de elaborare a comunicărilor/referatelor: - Direcții teoretice în formarea repertoriului terminologic; - Delimitări conceptuale în abordarea noțiunii de terminologie; - Semnificația terminologiei interne, normative; - Semnificația terminologiei externe, descriptive; - Semnificația perspectivei sociologice în abordarea culturii; - Cultura ca „matrice de sens” în societate.	30
2.	Definirea și tipologia culturii în procesul socio-istoric.	Însușirea materialului teoretic. Studiarea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă de elaborare a comunicărilor/referatelor:	28

		- Evoluția conceptuală a culturii în plan istoric: originea etimologică; - Cultura în opoziție cu determinismul biologic și natural; - Tipologii ale culturii în funcție de stadiul dezvoltării socio-istorice; - Culturile societăților arhaice și tradiționale; - Cultura societății moderne (Industriale); - Cultura societății postmoderne (Post-industriale / Informaționale). - Clasificări structurale și funcționale ale culturii: - Cultura elitistă (înalță) vs. Cultura populară; - Cultura de masă și industria culturală; - Cultura dominantă, Subculturi și Contraculturi.	
3.	Perspective teoretice terminologice în abordarea culturii.	Consultarea bibliografiei recomandate Studierea materialului teoretic Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă de elaborare a comunicărilor/referatelor: - Evoluționismul cultural a lui E.B. Tylor și L.H. Morgan; - Particularismul istoric după antropologul Franz Boas; - Perspectiva funcționalistă în viziunea antropologilor Bronisław Malinowski, și A.R. Radcliffe-Brown; - Structuralismul cultural a lui Claude Lévi-Strauss; - Materialismul cultural și Marxismul (Karl Marx, Raymond Williams); - Antropologia interpretativă și semiotică a culturii după Clifford Geertz; - Perspective teoretice poststructuraliste și postmoderniste interpretate de Michel Foucault, Jean Baudrillard, Jacques Derrida;	28
4.	Subdomeniile culturii și definirea lor terminologică.	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă de elaborare a comunicărilor/referatelor: - Caracteristica conceptelor-cheie ale culturii materiale și tehnologice; - Conținutul structural al culturii spirituale și axiologice; - Conținutul structural al culturii expresive și estetice; - Subdomeniile culturii comportamentale și cotidiene: concepte, caracteristici.	24
5.	Cultură în diacronie: interferențe și complimentări.	Consultarea bibliografiei recomandate Studierea materialului teoretic Pregătirea pentru seminar.	30

		Tematica orientativă de elaborare a comunicărilor/referatelor: Diacronie vs. Sincronie în studiile culturale: abordarea istorică (evoluționistă); Mutații semantice ale conceptelor culturale fundament sub presiunea transformărilor sociale. - Decalajul cultural: teoria lui William F. Ogburn privind ritmul diferit de evoluție între cultura materială și cultura nematerială; - Analiza fenomenului de difuzionism cultural; - Exemple istorice de aculturație: caracteristici; - Conceptul de asimilare diacronică în cultură: exemplificări; - Complementaritatea dintre tradiție și modernitate în cultură; - Cultura Înalță și Cultura Populară: specific și caracteristici; - Despre sinteza contemporană dintre tendințele de omogenizare globală a culturii și rezistența/specificul local; - Specificul și diferența dintre tradiționalismul moderat și cel exacerb în contemporaneitate.	
6.	Identitate, cultură și identitate culturală - o corelație terminologică modernistă.	Consultarea bibliografiei recomandate Studierea materialului teoretic Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă de elaborare a comunicărilor/referatelor: - Influențele moderniste ale noțiunilor de <i>subiect cartezian</i> și <i>Proiect iluminist</i> în contextul conceptului de identitate; - Specificul culturii ca „stil de viață total” al unui popor; - Rolul sistemului de educație publică, al istoriografiei oficiale și al limbii standardizate în crearea unei culturi omogene la nivelul întregului stat; - Etnocentrismul modernist și ierarhizarea culturilor după concepția lui - Deconstrucția modelului etnocentrismului modernist și a ierarhizării culturilor în operele antropologilor Franz Boas și Claude Lévi-Strauss; - Conceptul de identitate culturală în modernism; - Specificul funcțiilor <i>integratoare</i> și <i>normativă</i> a identității culturale în modernitate; - Migrația și apariția sferelor culturale hibride; - Tranziția de la esențialismul modernist la constructivismul postmodern.	32
Total ore:			172ore

VIII. EVALUAREA DISCIPLINEI:

1. Tipurile, modalități și forme de evaluare

La stabilirea notei finale se iau în considerare		Ponderea în notare, exprimată în% (Total = 100%)	
Evaluarea continuă pe parcursul semestrelor	- testarea continuă pe parcursul semestrelor, rezultatele activității la seminare	Cel puțin 50%	15
	- activități individuale teme / referate / traduceri/proiecte, studiu de caz etc.		35
1. Evaluarea finală	Rezultatele de la testul final	Cel mult 50%	50

2. Criteriile de apreciere a cunoștințelor/deprinderilor

Notă	Pentru a obține o notă respectivă doctorandul trebuie:
10 (A)	să cunoască la perfecție materialul teoretic, să realizeze fără greșeli testul la final de curs, să participe activ la toate seminarele, să prezinte comunicări/referate și bibliografia studiată la cursul dat.
9 (B)	să cunoască bine materialul teoretic, să realizeze testul final cu greșeli ne semnificative și să participe la toate seminarii, să prezinte comunicări/referate și bibliografia studiată
8 (C)	să cunoască suficient de bine materialul teoretic, să realizeze testul cu anumite greșeli și să participe la trei seminare, să prezinte referate la temele cursului, să studieze bibliografia selectată
7 (D)	să cunoască suficient materialul teoretic, să realizeze la nivel satisfăcător testul și să participe la cel puțin două din seminare, să prezinte referatul și bibliografia
6 (E)	să cunoască satisfăcător materialul teoretic, să realizeze testul cu mai multe greșeli, să participe la cel puțin unul din seminare, să prezinte referatul și bibliografia
5 (E)	să cunoască la un nivel minim materialul teoretic și să realizeze testul cu mai multe greșeli, să prezinte referatul și bibliografia
4 (FX)	să cunoască la un nivel minim materialul teoretic, să realizeze testul final cu foarte multe greșeli, să nu prezinte referatul și bibliografia
3, 2, 1 (F)	să nu cunoască deloc materialul teoretic, să nu realizeze testul final, să nu prezinte referatul și bibliografia

IX. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. *Antropogeneza și geneza culturii* (coord. Bălăceanu-Stolnici, C.). București: Ed. Ziua, 2006
2. BIDU-VRANCEANU, Angela. *Lexicul special în mișcare. Dinamica termenilor*. București: Editura Universității din București, 2007.
3. BLAGA, L. *Trilogia valorilor*. In: *Opere*, vol.10. București: Editura Minerva, 1987
4. BONDREA, Aurelian. *Sociologia culturii*. București: Editura Fundației „România de mâine”, 1993.
5. BONVILLAIN, N. *Cultural Anthropology*. New Jersey: Ed. Pearson Prentice Hall, 2006
6. BOSTROM, Nick. *Super inteligența: trasee, pericole, strategii*. Oxford: Oxford University Press, 2014 (trad. rom., publicare, 2015).
7. BUSUIOC, I.; CUCU, M. *Introducere în terminologie*. București: Credis, 2001.
8. BYRNES, William J. *Management and the Arts* (6th Edition). New York: Imprint Routledge, 2022. ISBN 9781003030287

9. CABRÉ, M. Teresa. *Terminologie: Teorie, metode și aplicații*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1999.
10. CASSIRER, Ernst. *Filosofia Iluminismului*. Pitești: Paralela 45, 2003.
11. CAUNE, J. *Cultură și comunicare*. București: Editura Cartea românească, 2000.
12. CUCHE, Denys. *Noțiunea de cultură în științele sociale*. Iași: Institutul European, 2003.
13. DEX online (dexonline.ro).
14. DESCARTES, René. *Discurs despre metodă*. București: Editura Humanitas, 2014.
15. DICȚIONAR ENCICLOPEDIC, ediția a IV-a, coord. Guțu V. Chișinău : Ed. CARTIER, 2003.
16. DRÎMBA, O. *Istoria culturii și civilizației*, vol. 1. București: Editura Vestala și Saeculum I.O., 2001.
17. DUBAR, Cl. *Criza identităților. Interpretarea unei mutații*. Chișinău: Ed. Știința, 2003
18. EAGLETON, Terry. *Ideea de cultură*. Iași: Polirom, 2008.
19. EVSEEV, I. *Enciclopedia semnelor și simbolurilor culturale*. Timișoara: Edit. Amarcord, 1999
20. FLORIDI, Luciano. *The Ethics of Artificial Intelligence*. Oxford: Oxford University Press, 2023.
21. GAVRILIȚĂ, N. *Antropologie socială și culturală*. Curs, Facultatea de Filosofie. Iași: UAIC, 2007
22. GEERTZ, Cl. *The Interpretation of Cultures*. New York: Fontana Press, 1993
23. GOODMAN, N. *Introducere în sociologie*. București: Ed. LIDER, 1992
24. GUJA, C.; BACIU, A.; OPRESCU, I. *Identitate individuală națională, internațională*. Homo International. In: Natura și Omul, oct. 2001
25. HARARI, Yuval Noah. *Homo Deus: Scurtă istorie a viitorului*. București: Polirom, 2017.
26. ISO 1087:2019 (*Terminology work and terminology science — Vocabulary*).
27. LEVI-STRAUS, C. *Antropologia structurală*. București: Editura Politică, 1978
28. MALIȚA, Mircea. *Zece mii de culturi, o singură civilizație*. București: Editura Nemira, 1998.
29. MANOVICH, Lev. *Cultural Analytics*, Cambridge MA: MIT Press, 2020.
30. MARGHESCU, G. *Introducere în antropologia culturală*. București: Editura Fundației „România de Măine”, 1999
31. MAXIM, S. T.; POPOVENIUC, B.(coord.). *Mileniul III. Dialogul umanismelor?* Suceava: Editura Universității Suceava, 2006
32. MOLES, A. *Socidinamica culturii*. București: Editura Științifică, 1974
33. NICOLESCU, B. *Știința, sensul și evoluția*. București: Editura Eminescu, 1992
34. PANEA, N. *Antropologia culturală și socială*. Craiova: Ed. Omniscope, 2000
35. RADIN, D. *Universul conștient*. București: Editura Daksha, 2011
36. ROBERTSON, R. *Globalization. Social Theory and Global Culture*. London: Sage Publications, 1994
37. SAID, Edward. *Orientalism. Concepțiile occidentale despre Orient*. Coresi, 2001.
38. STĂNCIUGELU, Irina; TUDOR, Raluca; TRAN, Adriana ; TRAN, Vasile (coord.). *Teoria comunicării*. București: Tritonic, 2014. ISBN: 978-606-749-002-2
39. TAYLOR, Ch. *Multiculturalism and “The Politics of Recognition”*. Princeton: Princeton University Press, 1992
40. TAYLOR, E. B. *Cultura primitivă*. In: Pierre Bonte; Michel Izard. *Dicționar de etnologie și antropologie*. Iași: Editura Polirom, 1999
41. VALADE, B. *Cultura*. În: *Tratat de sociologie* (coord. Raymond Boudon). București: Editura Humanitas, 1997
42. WILLIAMS, R. *The Analysis of Culture*. In *The long revolution*. Broadview Press, 2001
43. XINTIAN, Y. *Combinarea cercetărilor privind teoria culturală și relațiile internaționale*. 2009
44. XINTIAN, Y. *Factori culturali în relațiile internaționale*. In: *Studii filosofice chineze*, 2005
45. ZAMFIR, E. *Sinteze sociologice. Modelul sistemic în sociologia și antropologia culturală*. București: Editura științifică, 1975

46.ZAMFIR, Cătălin; ABRAHAM, Dorel; BANCIU, Dan; ZAMFIR, Elena (coord.). *Misiunea sociologiei românești în perioada comunistă : din memoriile sociologilor*. București : Editura Academiei Române, 2025. ISBN 978-973-27-3981-5